

ZÁRÓJELENTÉS

**2011-236-5
VASÚTI BALESET**

**Lajosmizse és Kecskemét alsó állomások között
2011. május 26.
2966 sz. vonat**

A szakmai vizsgálat célja a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események okainak, körülményeinek feltárása, és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megtétele. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítása.

Jelen vizsgálatot

- a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kbt.),
- a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának részletes szabályairól szóló 7/2006. (II.27.) GKM rendelet,
- illetve a Kbt. eltérő rendelkezéseinek hiányában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával folytatta le a Közlekedésbiztonsági Szervezet.

A Kbt. és a 7/2006. (II.27.) GKM rendelet együttesen az Európai Parlament és a Tanács 2004/49/EK irányelve (2004. április 29.) a közösségi vasutak biztonságáról valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról (vasútbiztonsági irányelv) szóló uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálják.

A Közlekedésbiztonsági Szervezet illetékessége a 278/2006.(XII.23.) Korm. rendeleten alapul.

Fenti szabályok szerint

- A Közlekedésbiztonsági Szervezetnek a súlyos vasúti balesetet ki kell vizsgálnia.
- A Közlekedésbiztonsági Szervezet mérlegelési jogkörében eljárva kivizsgálhatja azokat a vasúti baleseteket, illetve váratlan vasúti eseményeket, amelyek megítélése szerint más körülmények között súlyosabb következményű balesethez vezethettek volna.
- A szakmai vizsgálat független a közlekedési baleset, illetve az egyéb közlekedési esemény kapcsán indult más közigazgatási hatósági, szabálysértési, illetve büntetőeljárástól.
- Jelen Zárójelentés kötelező erővel nem bír, ellene jogorvoslati eljárás nem kezdeményezhető.

A Vizsgálóbizottság tagjaival szemben összeférhetetlenség nem merült fel. A szakmai vizsgálatban résztvevő személyek az adott ügyben indított más eljárásban szakértőként nem járhatnak el.

A Vb köteles megőrizni és más hatóság számára nem köteles hozzáférhetővé tenni a szakmai vizsgálat során tudomására jutott adatot, amely tekintetében az adat birtokosa az adatközlést jogszabály alapján megtagadhatta volna.

Jelen zárójelentés

alapjául a Vb által készített, a KBSZ főigazgatója által elfogadott és az észrevételek megtétele céljából – jogszabályban meghatározott – érintettek számára megküldött zárójelentés-tervezet szolgált.

A zárójelentés–tervezet megküldésével egyidejűleg a KBSZ főigazgatója értesítette az érintetteket a záró megbeszélés időpontjáról, és arra meghívta az érintett személyeket, szervezeteket.

A megküldött zárójelentés-tervezettel kapcsolatosan vélemény nem érkezett.

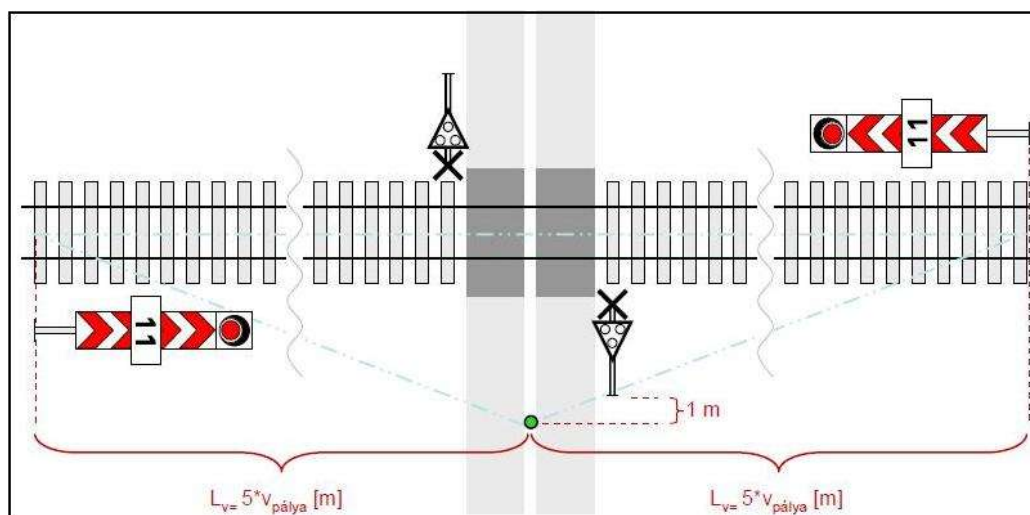
MEGHATÁROZÁSOK ÉS RÖVIDÍTÉSEK

CSM	A vezetőálláson a mozdonyvezető egyedül teljesít szolgálatot („csak mozdonyvezető”)
GKM	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
KBSZ	Közlekedésbiztonsági Szervezet
Kbvt.	A légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény
MÁV START Zrt.	MÁV-START Vasúti Személyszállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság
MÁV TRAKCIÓ Zrt.	MÁV-TRAKCIÓ Vasúti Vontatási Zártkörűen Működő Részvénytársaság
MÁV Zrt.	Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Vb	Vizsgálóbizottság

Csökkentett rálátási háromszög az a háromszög, amelyet:

- az úttest felezővonalának és a vasúti pálya tengelyének metszéspontja,
- az út tengelyén a fényjelző-készülék oszlopától, illetve a vasúti átjáró kezdete (Andráskereszt) jelzőtábla oszlopától visszafelé mért 1 méter távolságban lévő pont, valamint
- a vasúti pályán az úttest felezővonalának és a vasúti pálya tengelyének metszéspontjából mindkét irányba mért, a vasúti pályára engedélyezett – km/h-ban meghatározott – sebesség ($v_{\text{pálya}}$) számértékének ötszöröse, méterben kifejezve

határoz meg (L_v távolság).

AZ ESET ÖSSZEFOGLALÁSA

Az eset kategóriája	vasúti baleset
Az eset jellege	baleset vasúti átjáróban
Az eset időpontja	2011. május 26. 15 óra 56 perc
Az eset helye	Lajosmizse és Kecskemét alsó állomások között, AS24 jelű útátjáró
Vasúti rendszer típusa	országos
Mozgás típusa	regionális személyszállító vonat
Az eset kapcsán elhunytak/súlyosan sérültek száma	0/1
Pályahálózat működtető	MÁV Zrt.
Rongálódás mértéke	Az ütközésben részes vontatójármű megromlott, a személygépkocsi totálkáros lett
Érintett vonat száma	2966
Üzemeltető	MÁV START Zrt.
Nyilvántartó állam	Magyarország

Az eset helye

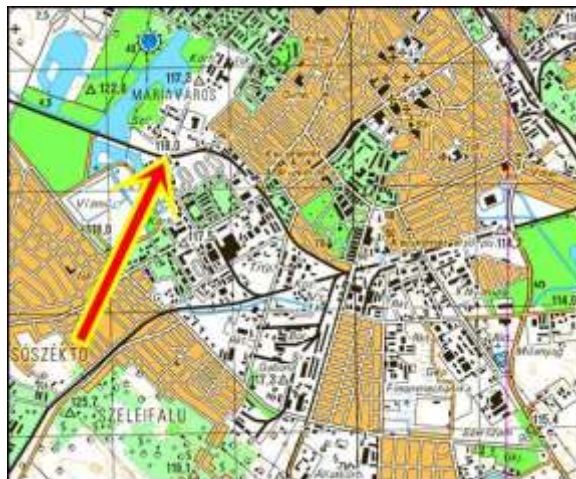
142-as számú Budapest – Lajosmizse – Kecskemét vasútvonal, 24+35 sz. szelvényben lévő fénsorompóval biztosított közút-vasút szintbeli keresztezés Kecskemét alsó és Lajosmizse állomások között. (1, 2. ábra)

1. ábra: Az eset helye

Bejelentések, értesítések

A KBSZ ügyeletére az esetet 2011. május 26-án 16 óra 24 perckor (28 perccel az eset bekövetkezése után) jelentette a MÁV Zrt. hálózati főüzemirányítója.

2. ábra: Az eset helye

Vizsgálóbizottság

A KBSZ főigazgatója a vasúti baleset vizsgálatára 2011. május 26-án az alábbi Vizsgálóbizottságot jelölte ki:

vezetője	Gula Flórián	balesetvizsgáló
tagjai	Karosi Róbert	balesetvizsgáló

Az eseményvizsgálat áttekintése

- A Vb az eset napján helyszíni szemlét tartott.
- Az általa szükségesnek vélt dokumentumokat (menetíró-regisztrátum, menetigazolvány, vonatterhelési kimutatás, sorompóberendezés működésével kapcsolatos dokumentáció, stb.) bekérte, azokat megkapta.

Az eset rövid áttekintése

2011. május 26-án 15 óra 56 perckor Lajosmizse és Kecskemét alsó állomások között az AS24 jelű fényesorompóval biztosított közút-vasút szintbeli keresztezésben a 2966 sz. vonat összeütközött egy személygépkocsival. Az eset következtében a gépjármű vezetője súlyos sérülést szenvedett, a vonaton utazók nem sérültek. A vonat motorkocsija szolgálatképtelenné vált.

Az esetet követően tartott helyszíni szemle során a Vb megállapította, hogy a közút-vasút szintbeli keresztezés megjelölése mind a vasút, mind pedig a közúthasználók felé az előírásoknak megfelelő. A csökkentett rálátási háromszög nincs biztosítva a személygépkocsi érkezési iránya felől az esetben érintett vonat érkezési iránya felé, de ez a fényesorompó Tilos!-jelzésének megfigyelését nem akadályozta.

A 2966 sz. vonat a menetrendben előírt sebességgel haladt, a vonatot továbbító mozdony vezetője a Vb véleménye szerint mindent elkövetett az ütközés elkerülése érdekében.

A Vb véleménye szerint a személygépkocsi vezetője az útátjárót nem kellő körültekintéssel közelítette meg, s abba a fényjelzőkészülék tilos jelzése ellenére hajtott be.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1 Az esemény lefolyása

A 2966 sz. vonat az eset napján a menetrendben meghirdetett időben, **15 óra 54 perckor** indult el Miklóstelep megállóhelyről Kecskemét alsó állomás irányába. A vonat sebessége az indulás után mintegy 60 km/h-ra emelkedett, s ezzel a sebességgel közelítette meg az AS24 jelű fényzorompóval biztosított szintbeli közút-vasút keresztezést.

A 2966 sz. vonat mozdonyvezetője elmondása szerint mintegy 50 méterre az útátjáró előtt vette észre, hogy a haladási irányt tekintve balról egy személygépkocsi behajt a keresztezésbe.

A veszélyhelyzetet felismerve gyorsfékezést alkalmazott, de az ütközést elkerülni már nem tudta.

A 2966 sz. vonat **15 óra 56 perckor** összeütközött a személygépkocsival. Az ütközés következtében a mozdony a személygépkocsit maga alá gyűrte, s a megállásig (125 méteren keresztül) maga előtt tolt.

30															
2966 SZ VPE:2010/133498/1					2968 SZ VPE:2010/133500/1										
3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
				15	32		0.0	Lajosmizse					17	32	
2	15	34		34		0.9	Lajosmizse alsó mh.		2	17	34		34		
2		36		36		1.9	Klábertelep mh. ipvk.		2		36		36		
3		39		39		2.1	Felsőméntelek mh.		3		39		39		
2		41		41		1.3	Méntelek mh.		2		41		41		
3		44		44		2.1	Alsóméntelek mh.		3		44		44		
3		47		47		2.1	Nagynyír mh.		3		47		47		60
2		49		49		1.6	Hetényegyháza		2		49		49		60
3		52		52		2.5	Úrhegy mh.		3		52		52		
1		53		54		0.9	Miklóstelep mh.		1		53		54		
5		59		59		3.8	Kecskemét-Máriaváros		5		59		59		
*2	16	01		16	02		Kecskemét alsó		*2	18	01		18	02	
*5	16	07					Kecskemét		*5	18	07				
Menettartam: 0 ó. 35 p. 24.2 km										Menettartam: 0 ó. 35 p. 24.2 km					
Nem közlekedik: XII. 24.															

1.2 Személyi sérülés

Sérülések	Személyzet	Utások	Útátjáró használók	Egyéb
Halálos	-	-	-	-
Súlyos	-	-	1	-
Könnyű	-	-	-	-

Az ütközés következtében a gépkocsi vezetője súlyos sérüléseket szenvedett. A vonaton tartózkodók közül senki sem sérült meg.

1.3 Vasúti járművek sérülése

A 2966 sz. vonat motorkocsija az eset következtében szolgálatképtelenné vált.

1.4 Infrastruktúrában keletkezett kár

A vasúti infrastruktúrában az eset bekövetkezésekor kár nem keletkezett.

3. ábra: A megrongálódott vasúti vontatójármű

1.5 Egyéb kár

Az esetben részes személygépkocsi súlyosan megrongálódott, totálkárossá vált.

4. ábra: A személygépkocsi totálkárossá vált

1.6 A személyzet adatai

1.6.1 A 2966 sz. vonat mozdonyvezetője

Kora	31 év
Neme	férfi
Szakképesítése	mozdonyvezető
Beosztása a baleset idején	mozdonyvezető
Orvosi alkalmassági érvényessége	2013. június
A szolgálatba lépés ideje	2011. 05. 26. 12 óra 12 perc

A mozdonyvezető a vonalra érvényes vonalismerettel rendelkezett.

1.7 A vonat jellemzői

Vonatszám	2966
Vonat neve	Regionális személyszállító vonat
Vonattovábbítás módja	CSM
Motorkocsi pályaszáma	90 55 54-29 200-3
Üzembentartó	MÁV-START Zrt.
Pályahálózat működtető	MÁV Zrt.
Vonathossz	14 m
Elegytömeg	25 t
Előírt fékszázalék	33%
Tényleges fékszázalék	84%

1.8 A vasúti pálya és biztosítóberendezés leírása

- A vasúti pálya az adott vonalszakaszon egyvágányú, 48 kg/m sínrendszerű. A vonalon állomástávolságú közlekedési rend van érvényben. A vasútvonalra engedélyezett legnagyobb sebesség az eset helyszínén 60 km/h. A szintbeli keresztezés előtt lévő figyelmeztető jel (útátjárójelző) elhelyezése az előírásoknak megfelelő.
- A 24+35 sz. szelvényben lévő fénySOROMPÓVAL biztosított közút-vasút szintbeli keresztezés Kecskemét területén, a Sport utca és a 142 sz. vasútvonal keresztezésében van. A kétsávos közút burkolata aszfalt, az úton jellemzően helyi forgalom bonyolódik le.
- A közút-vasút szintbeli keresztezés burkolata aszfalt, felülete ép.
- Az eset idején az AS24 jelű fény- és félsorompóval biztosított útátjáróba telepített sorompóberendezés üzemszerűen működött. A sorompóberendezés visszajelentési helye: Kecskemét-Máriaváros megálló-rakodóhely. Az esetet megelőzően az AS24 jelű sorompóhoz kapcsolódó számlált kezelés a szolgálati hely biztosítóberendezésén 2011. május 16-án 9 óra 30 perckor, majd 2011. május 16-án 12 óra 35 perckor volt a Hibaelőjegyzési Könyv tanúsága szerint (Mindkét alkalommal energiabetáplálási hiba elhárításával kapcsolatos okból.)

1.9 Állomási adatok

Az állomási adatok az eset lefolyására nem voltak hatással, ezért részletezésük nem szükséges.

5. ábra: Az útátjáró az esetben részes személygépkocsi haladási irányából.

1.10 Vasúti járművek adatrögzítői

A 2966 sz. vonat Bzmot sorozatú vontatójárműve TELOC RT12 típusú, elektromechanikus, 120 km/h sebességhatáru sebességmérővel volt felszerelve. A sebességmérő órában 100 km/h méréshatáru szalag volt befűzve, melyen a regisztrátumok kiértékelhetőek voltak.

1.11 Kommunikációs eszközök

A kommunikációs berendezések az esemény lefolyására nem voltak hatással, ezért részletezésük nem szükséges.

1.12 Meteorológiai adatok

Az időjárás a baleset időpontjában napos, derült volt. A Nap az esemény bekövetkezésének időpontjában szinte majdnem teljesen a gépkocsival szemben süttött.

A levegő hőmérséklete 13°C volt. Természetes, nappali fényviszonyok mellett a távolbalátás nem volt korlátozott.

1.13 A túlélés lehetősége

Az eset kapcsán a 2966 sz. vonaton senki sem sérült meg. A vasúti jármű ütközés során bekövetkezett rongálódásai sem a vonatszemélyzet, sem pedig az utasok testi épségét nem veszélyeztették.

A balesetben részes gépjármű vezetője az ütközés következtében fellépett intenzív erőhatások és a túlélési tér összenyomódása miatt a gépjárműben keletkezett alakváltozások következtében súlyos sérüléseket szenvedett, a baleset során közvetlen életveszélyben volt.

A mentők, a tűzoltóság, illetve a rendőrség értesítése rendben megtörtént, a mentés nem szenvedett késedelmet.

A vasúti pályatesten maradt gépjárműroncsot a tűzoltóság távolította el 18 óra 00 perckor.

1.14 Próbák és kísérletek

A Vb a vizsgálat során próbákat és kísérleteket nem folytatott.

6. ábra: A személygépkocsi összeroncsolódott utastere

1.15 Érintett szervezetek / a munkaszervezés jellemzése

Az érintett szervezetek, a munkaszervezés jellemzői az eset bekövetkezésére nem voltak hatással, ezért azok elemzése nem szükséges.

1.16 Szabályok és szabályzatok

A mozdonyszemélyzet részére az F.1. sz. Jelzési Utasítás szabályozza a Figyeljelzés adásának módját.

„6.2.1. „Figyelj!”

Egy hosszú hang (—).

A mozdony, vezérlőkocsi hangjelzést adó berendezésével legalább 3 másodpercig adott jelzés.

6.2.1.1. „Figyelj!” jelzést kell adni:

...

f) Az útátjárójelzőnél, ha adását személy-, vagyon- vagy forgalombiztonsági ok szükségessé teszi.

...

k) mindenkor, ha adását személy, vagyon- vagy forgalombiztonsági ok szükségessé teszi.”

A vasúti átjáróban való közlekedés szabályait a közúthasználók részére az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) szabályozza:

„39. § (1) A vasúti átjárót megközelíteni csak fokozott óvatossággal szabad. A vasúti átjáró megközelítésekor, illetve a vasúti átjárón történő áthaladás során eleget kell tenni a vasúti átjáró biztosítására szolgáló közúti jelzéseknek.

(...)

(3) A vasúti átjáró előtt a 98., 99., 99/a. vagy 99/b. ábra szerinti jelzésnél, vagy a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt meg kell állni, ha

a) bármely irányból vasúti jármű közeledik,

(...)

c) a teljes sorompót kiegészítő fényjelző berendezés, illetőleg a fényesorompó vagy félsorompóval kiegészített fényesorompó villogó piros jelzést ad.”

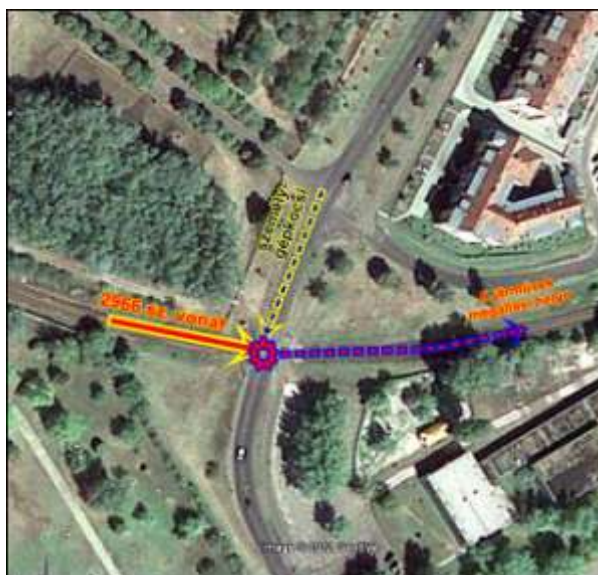
1.17 Kiegészítő adatok

A Vb a fenti tényadatokon kívül következtetések levonása és biztonsági ajánlások megtétele szempontjából egyéb körülményt nem tart lényegesnek, ezért további adatokat nem kíván ismertetni.

1.18 Korábbi hasonló esemény

Az eset helyszínén bekövetkezett hasonló esetről a Vb-nek nincs tudomása.

2. ELEMZÉS

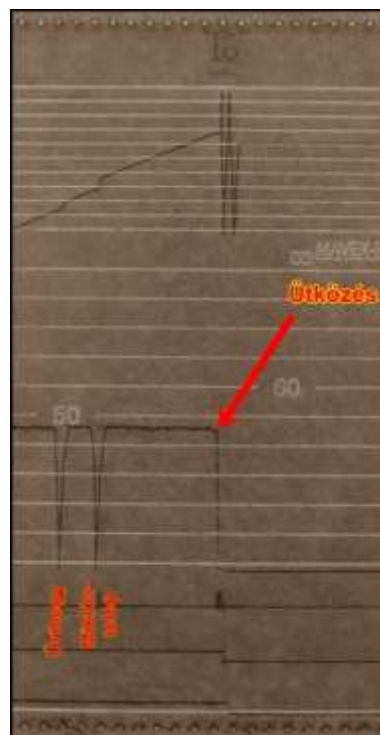
7. ábra: Az eset helyszíne (Kép: GoogleEarth)

A vonat haladása

A 2966 sz. vonat vontatójarműve menetíró regisztrátumának kiértékelése során a Vb megállapította, hogy a mozdony vezetője a Miklóstelep megállóhelyről való elindulás után a 2966 sz. vonatot mintegy 60 km/h sebességre gyorsította. A 2966 sz. vonat az eset bekövetkezése előtt is ezzel a sebességgel haladt. (A regisztráló berendezésbe 100 km/h-s szalag volt befűzve, ezért a sebességregisztrátum értékét a megfelelő módon korrigálni kellett.)

A vonat sebessége az eset idején nem volt nagyobb, mint a részére megengedett sebesség. (Lásd: 1.1 pont)

A mozdonyvezető az útátjáró előtt észlelte, hogy a menet irányát tekintve bal felől egy személygépkocsi közelít a kereszteződésbe. A mozdonyvezető elmondása szerint az átjáró másik oldalán három autó állt, várva a vonat elhaladását. A veszélyhelyzetet észlelve a mozdonyvezetőnek – elmondása szerint – Figyelj!-jelzés adására már nem maradt ideje, csak arra, hogy gyorsfékezést alkalmazzon, de az ütközést már elkerülni nem tudta.

8. ábra: 2966 sz. vonat menetíró-regisztrátum - részlet (szerkesztett kép)

A vonat az ütközést követően a 23+10 sz. szelvényben állt meg, 125 méterre az ütközés helyétől.

A gépkocsi haladása

A személygépkocsi érkezési irányából tekintve a közút egy enyhe balos ívvel fordul rá a vasúti keresztezésre.

A Vb helyszíni szemléje során megállapította, hogy a szintbeli keresztezésre figyelmet felhívó jelzőtáblák tiszták, épek és kellő távolságból észlelhetőek és kiértékelhetőek.

A fényjelző készülék jelzési képe már a háromsávós Vasúti átjárót előjelző-táblától folyamatosan látható.

A Vb megállapította, hogy a személygépkocsi haladási irányának jelentős megváltoztatása nélkül haladt be a közút-vasút szintbeli keresztezésbe.

Az ütközés során a vontatójármű ütközői a jármű jobb oldalát találták el. A jobb oldali ütköző a jobb első keréknél, a bal oldali ütköző a jobb hátsó ajtónál érte el a személygépkocsit. Az ütközést követően a vasúti jármű a személygépkocsit maga alá gyűrte és a teljes megállásig maga előtt tolta.

A mozdonyvezető részéről sem cselekvési sem pedig észlelési késedelem nem állt fenn, míg a gépkocsivezető részéről észlelési késedelem alakulhatott ki.

Az adott forgalmi helyzetben a baleset elkerülésére kizárólag a gépkocsi vezetőjének lett volna lehetősége.

Az útátjáró kialakítása

A csökkentett rálátási háromszög az épített környezet általi takarás miatt nincs biztosítva a személygépkocsi érkezési iránya felől az esetben érintett vonat érkezési iránya felé, de ez a fénySOROMPÓ Tilos!-jelzésének megfigyelését nem akadályozta.

Az eset helyszínén lévő közút-vasút szintbeli keresztezés fénySOROMPÓVAL van biztosítva. A fénySOROMPÓ-berendezésre a közúthasználók figyelmét mindkét irányból közúti jelzőtáblák hívják fel. Az eset idején a fénySOROMPÓ jól működött.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

3.1 Az eset bekövetkezésével közvetlen összefüggésbe hozható ténybeli megállapítások

A Vb a helyszíni szemle tapasztalatai, a beszerzett dokumentumok, illetve a rendelkezésre álló fényképfelvételek elemzése és értékelése alapján a következőket állapította meg:

- A személygépkocsi vezetője a vasúti átjárón való áthajtást annak ellenére kezdte meg, hogy a fénySOROMPÓ tilos jelzést adott.
- A személygépkocsi a vasúti úrszelvénybe került, s azt a vonat odaérkezéséig elhagyni nem tudta, s ez a járművek összeütközését eredményezte.
- A 2966 sz. vonat nem lépte túl a menetrendben előírt sebességet, a vonat mozdonyvezetője a Vb véleménye szerint mindent elkövetett az ütközés elkerülése érdekében.

3.2 Az eset bekövetkezésével közvetetten összefüggésbe hozható ténybeli megállapítások

A Vb ilyen megállapítást nem tesz.

3.3 Az eset bekövetkezésével összefüggésbe nem hozható, kockázatnövelő egyéb tényezők

A csökkentett rálátási háromszög nincs biztosítva a személygépkocsi érkezési iránya felől az esetben érintett vonat érkezési iránya felé.

4. BIZTONSÁGI AJÁNLÁS

A Vb véleménye szerint a szintbeli közút-vasút keresztezések megközelítésére, és az azokon való áthaladásra vonatkozó közúti közlekedési szabályok betartásával az ilyen és ehhez hasonló esetek elkerülhetők, ezért biztonsági ajánlás kiadására nincs szükség.

Budapest, 2011. december 30.

Karosi Róbert
Vb tagja

Gula Flórián
Vb vezetője